

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN
CENTRUM FÖR EUROPASTUDIER (CES)

NARRATIVET OM EU I DEN SVENSKA PARTIPOLITIKEN

Hur svenska politiska partier uttrycker sig om EU

Författare: Anthony Oram

Kandidatuppsats:	15 hp
Program:	Europaprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/2020
Handledare:	Henrik Lundberg

Abstract

The purpose of this thesis was to research how Swedish political parties (the Liberals, the Left Party and the Sweden Democrats) express themselves towards the European Union between the years 2014-2019 through a narrative perspective. Did these political parties express Eurosceptic or Europhilic sympathies are what these political parties deem as good and evil through an EU perspective and how the EU's role changed during this period. The theories about Euroscepticism and europhiles will represent whether these parties are sceptical or open towards the EU. The Sociology of evil will be used to see how evil and good are constructed in a political context. And lastly, Europeanization is about how the EU ends being more influential/involved in national party politics. These theories will form the basis of the narrative analysis of political party documents from all political parties. The results and the analysis indicate that Sweden Democrats and the Left party have shifted away from Euroscepticism. At the same time, the Liberals still are Europhiles, and the EU is either constructed as being good and evil. However, what all the political parties have in common is that they are now associating more national issues as EU issues.

Kandidatuppsats:	15 hp
Program:	Europaprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/2020
Handledare:	Henrik Lundberg
Nyckelord:	EU, partier, euroskepticism, eurofilism, Sverigedemokraterna, Liberalerna, Vänsterpartiet, narrativ, berättelse, aktör, ondska och godhet, protagonist och antagonist
Antal ord:	11074

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Problemformulering	4
1.2 Syfte	4
1.3 Disposition.....	4
2. Teori och tidigare forskning.....	5
2.1 Tidigare forskning	5
2.1.1 Historisk bakgrund till svenska partiers positioner vad gäller europeisk integration	5
2.1.2 Regeringsoppositionskonkurrens baserat euroskepticism	7
2.1.3 Office-seeking, policy-seeking och vote-seeking partier	8
2.2 Euroskepticism	9
2.3 Eurofili	10
2.4 Europeisering (Europeanization).....	10
2.5 Ondskans sociologi	11
3. Metod och material	12
3.1 Kvalitativ innehållsanalys	12
3.1.1 Narrativ innehållsanalys	12
3.1.2 Varför narrativ innehållsanalys?	13
3.2 Analysschema.....	14
3.3 Material.....	14
4. Resultat.....	16
4.1 Vänsterpartiet	16
4.1.1 Vänsterpartiets dokument inför EU-valet 2014	16
4.1.2 Vänsterpartiets dokument efter riksdagsvalet 2014 (2015)	17
4.1.3 Vänsterpartiets dokument inför riksdagsvalet 2018	18
4.1.4 Vänsterpartiets dokument inför EU-valet 2019	18
4.2 Sverigedemokraterna	19
4.2.1 Sverigedemokraternas dokument inför EU-valet 2014.....	19
4.3.2 Sverigedemokraternas dokument inför riksdagsvalet 2014.....	20
4.3.3 Sverigedemokraternas dokument inför riksdagsvalet 2018.....	21
4.3.4 Sverigedemokraternas dokument inför EU-valet 2019.....	21
4.3 Liberalerna.....	22
4.3.1 Folkpartiets dokument inför EU-valet 2014	22
4.3.2 Folkpartiets dokument inför riksdagsval 2014	22

4.3.3 Liberalernas dokument inför riksdagsval 2018.....	22
4.3.4 Liberalernas dokument inför EU-Valet 2019	23
5. Analys.....	25
5.1 Vänsterpartiets narrativ om EU	25
5.2 Sverigedemokraternas narrativ om EU.....	27
5.3 Liberalernas narrativ om EU	29
6. Slusats.....	32
Referenslista	36

1. Inledning

För att få en inblick i politiska partiers berättelser om EU, är det bra att förstå vad EU står för. EU är en förkortning av den Europeiska Unionen. EU är ett politiskt och ekonomiskt samarbete mellan 27 europeiska länder idag (Berg & Spehar 2009:29). Det går inte att konstruera EU som antingen en federal stat eller en mellanstatlig organisation. Hur medlemsstaterna och EU integrerar med varandra är också komplext (Berg & Spehar 2009:29).

EU har fått inflytande och makt utifrån fördrag, vilket innebär avtal mellan EU och medlemsstaterna. Avtalen ger EU beslutsfattande makt inom vissa politiska områden (Berg & Spehar 2009:29). Dessa avtal har lett till konflikter inom vissa medlemsstater där olika politiska partier som till exempel Ukip (UK independence party) i Storbritannien ser dessa avtal som ett hot mot Storbritanniens suveränitet. Redan under Maastrichtfördraget 1993 börjar Ukip kritisera EU:s ökande inflytande inom politiska områden (Tournier-Sol 2015). Ukip formulerar sin politik om EU genom att motsätta sig unionen och menar att Storbritannien ska ta tillbaka sin suveränitet från EU (Tournier-Sol 2015). Det är inte bara politik som Ukip driver, utan även en berättelse om hur den brittiska suveräniteten har blivit fördärvad av EU och Maastrichtfördraget 1993 (Tournier-Sol 2015). Ukip har, med andra ord, konstruerat ett narrativ om EU för att formulera sin politik (Tournier-Sol 2015).

Vad har Ukip och Storbritannien gemensamt med den svenska partipolitiken? Det är inte Ukip som står i fokus här, men Tournier-Sols (2015) forskning om Ukip är ett exempel på politiska partiers narrativ om EU. Begreppet narrativ bildar också utgångspunkten för denna studie. De som menas här är att studien undersöker hur svenska politiska partiers narrativ om EU ser ut.

1.1 Problemformulering

Denna studie undersöker hur politiska partier i Sverige artikulerar sig om Europa och EU. Vad är det för frågor som dessa partier lyfter fram när Europa diskuteras? Frågor i detta fall kan handla om migration, klimat, budget och valuta med mera. Hur kopplar partier ihop dessa frågor med EU? Är det en negativ (ond) eller positiv (god) bild av EU som partierna målar upp? Kan ett parti se en fråga som de associerar positivt med EU, medan ett annat kan associera en liknande fråga mer negativt med EU?

1.2 Syfte

Syftet med studien är att få en fördjupad förståelse om hur olika partier i Sverige formulerar sig kring sina politiska ställningstaganden gällande EU, europeisk integration. Anledning till att detta är relevant att undersöka är att det kan ge en förståelse för hur olika politiska partiers narrativ formas, men även hur dessa narrativ kan förändras utifrån hur partierna positionerar sig i förhållande till EU av olika anledningar. Skälen till att undersöka perioden mellan år 2014–2019 är för det första att Sverige under dessa år haft två riksdagsval och två EU-val, och att händelser såsom flyktningskrisen, populismen och Brexit har skett under perioden.

Uppsatsens tar sin utgångspunkt i följande frågeställning::

Hur har det svenska partipolitiska narrativet om EU (exemplifierat genom Sverigedemokraternas, Liberalernas och Vänsterpartiets valdokument) utvecklats mellan åren 2014–2020?

1.3 Disposition

Studien inleder med tidigare forskning om den svenska partipolitikens uttryck om EU. Sedan presenteras de olika teorierna för studien som ska bygga en grund för den kvalitativt narrativa innehållsanalysen av partidokument inför EU-valet 2014, Riksdagsvalet 2014 och 2018 samt EU-valet 2019. Efter teori och metod presenteras resultatet som visar hur de politiska partierna uttrycker sig om EU och därefter genomförs en analys där resultatet tolkas genom undersökningens teoretiska ramar. I en avslutande diskussion förs ett reflekterande och problematiserande samtal om vad undersökningen kommer fram till och förslag om fortsatt forskning presenteras.

2. Teori och tidigare forskning

Först presenteras tidigare forskning, sedan kommer begrepp som euroskepticism och europeisering att kontextualiseras och definieras. I slutet kommer teorier som studien tillämpar att redovisas.

2.1 Tidigare forskning

2.1.1 Historisk bakgrund till svenska partiers positioner vad gäller europeisk integration

Aylott (2008) undersöker i ”Softer but Strong: Euroscepticism and Party Politics in Sweden” varför svenska partier i olika sammanhang har intagit euroskeptiska ställningstaganden.

Aylott (2008) skriver om perioden från 1960-tal till tidigt 2000-tal. Med euroskepticism avser författaren ett kritiskt förhållande till EU som i sin tur kan delas in i mjuk respektive hård euroskepticism. Det fanns enligt Aylott (2008) en stor grupp euroskeptiker i Kristdemokraterna, Socialdemokraterna och Centerpartiet. Euroskeptikerna i Socialdemokraterna var framförallt emot ett svenskt deltagande i EMU snarare än EU, vilket gör att de kan bli kategoriserade som *mjuka* euroskeptiker (Aylott 2008). Centerpartiet, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna var samtliga emot att Sverige skulle gå med i EU under 1990-talet, vilket innebär att de, under denna period, kategoriserades som *hårda* euroskeptiker (Aylott 2008).

Euroskeptiska attityder inom Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Centerpartiet kan spåras tillbaka till 1960-talet där partierna menade att Sveriges neutralitet var inkompatibel med EC-medlemskap (föregångaren till EU). Denna form av svensk neutralitet handlar inte bara om säkerhet, utan även om en samhällsmodell som ansågs vara bättre än USA:s kapitalism och Sovjetunionens diktatur (Aylott 2008). Socialdemokraterna var en av de främsta förespråkarna för denna modell och ansåg det vara onödigt för Sverige att samverka med stater som var mindre utvecklade ekonomiskt och politisk (Aylott 2008)

I början av 1990-talet kunde inte modellen längre upprätthållas, bland annat på grund av kalla krigets slut (Aylott 2008). I mitten av 1990-talet hamnade Sverige dessutom i en ekonomisk kris med hög arbetslöshet, vilket ledde till att den svenska modellen tappade i status. En av konsekvenserna av detta var att socialdemokraterna ändrade sitt ställningstagande från att vara mot europeisk integration till att vara för det. Aylott (2008) förklarar detta med att partiet

insåg att europeisk integration kan bidra till att uppnå deras ekonomiska mål för Sverige. Partiet öppnade upp för partirepresentanter att både vara för eller mot EU, vilket ledde till en spänning mellan euroskeptiska traditionalister och modernister som var mer EU-entusiastiska inom partiet. Även Miljöpartiet ansåg under 1990-talet att EU var oförenlig med svensk neutralitet och en dålig väg för Europa och världen (Aylott 2008). Kristdemokraterna är ett parti som under 2000-talet förespråkade europeisk integration, men under 1990-talet var partiet euroskeptiska. Generellt var partiet mot EU utifrån att de vill skydda Sveriges frihet och suveränitet. Partiet menade att EU:s liberala narkotikapolitik var ett hot mot Sverige. Det fanns även en grupp protestanter som ansåg att EU var en katolsk konspiration (Aylott 2008).

Aylott (2008) applicerar *oppositionskonkurrensmodellen* för att förklara de olika partiernas ställningstaganden och positioner gentemot EU och den europeiska integrationen. Kortfattat handlar modellen om att partier har olika mål såsom att få flest antal röster, få inflytande i policys eller regera (se fördjupad förklaring i 2.1.3). Aylott (2008) förklarar att både Vänsterpartiet och Miljöpartiet under 90-talet positionerade sig som euroskeptiska. Detta utifrån att de skulle locka fler röster från de klassiska föreställda socialdemokratiska anhängarna, dvs. arbetarklassen, kvinnor och de som jobbar som offentligt anställda. En effekt av detta var att båda partierna presterade väl i europaparlamentsvalen 1995 och 1999. Centerpartiets anhängare var däremot positiva till europeisk integration generellt, men emot Euron. Utifrån *vote-seeking principen*, vilken kortfattat innebär att partier har som mål att få så många röster som möjligt. Aylott (2008) exemplifierar *vote-seeking* genom att skriva om hur Centerpartiet gick från att vara *hårda* till *mjuka* euroskeptiker med målet om att maximera sin potentiella väljarbas. Kristdemokraterna hade en liknade situation som Centerpartiet, men deras positiva inställning till europeisk integration kan förklaras utifrån ledarskapets positioner (Aylott 2008).

Aylott (2008) diskuterar hur *office-seeking* påverkar partiernas positioner i relation till EU. *Office-seeking* innebär att partier söker inflytande i en regering. Aylott (2008) kommer fram till att Socialdemokraterna inte behövde agera mer euroskeptiskt för att locka stöd från Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Anledningen till att Socialdemokraterna inte behövde ändra sin position vad gäller europeisk integration var på grund av att Vänsterpartiet vägrade släppa in borgerliga partier. Miljöpartiet tänkte bilda en regering med andra mittenpartier, men på grund av policyskillnader inom andra områden lyckades Socialdemokraterna få stöd av dem.

Anledning till att dessa partier inte ingick i regeringen var på grund av deras policys om europeisk integration enligt Socialdemokraternas före detta ledare Göran Persson (Aylott 2008).

2.1.2 Regeringsoppositionskonkurrens baserat euroskepticism

I artikeln "The politics of opposition and European integration in Scandinavia: Is Euroscepticism a government-opposition dynamic?" menar Nick Sitter (2007) att europeisering av partipolitiken i Skandinavien drivs på av lång- och kortsiktig regeringsoppositionell konkurrens. Det som europeisering av partipolitiken innebär, enligt Sitter (2007), är att frågor relaterade till europeisk integration blir en del av den nationella politiken. Sitter (2007) argumenterar för att oppositionskonkurrens ligger bakom europeisering av partipolitiken.

Sitters (2007) centrala modell för studien kombinerar *regeringsoppositionskonkurrens* med partibaserad euroskepticism. Det finns tre dimensioner av denna oppositionskonkurrens. Sitter sätter dessa dimensioner i relation till euroskepticism och europeisk integration.

Dimensionerna kan delas in i tre olika kategorier. Den första dimensionen handlar om mainstreamhöger- eller mainstreamvänsterpartier som har en *catch-all-strategi* och värderar att ingå i en regering högre än ideologisk rätlinjighet. Den andra dimensionen av konkurrens är gamla höger-/vänsterpartier som inte bedriver en catch-all strategi, utan snarare prioriterar sina ideologiska värderingar och intressen. Den tredje dimensionen utgörs av ett fält där antiestablishemang och (ny)populistiska partier befinner sig (Sitter 2007).

Mainstreampartier som utövar en catch-all taktik formulerar enligt Sitter (2007) sin europapolitik utifrån socioekonomiska termer. Partier som tillhör den andra dimensionen konkurrerar i termer av kultur- och identitetsfrågor och har infört flertal ställningstaganden rörande den europeiska integrationen där Sitter (2007) nämner Kristdemokraterna som ett exempel på ett parti som konkurrerar i denna dimension. Sitter menar även att deras ställningstaganden om europeisk integration är beroende av om de ska vara ett värderingsbaserat parti eller ett catch-all-parti. Den tredje dimensionen handlar om konkurrensen mellan majoriteten av de partier som positionerar sig ytterst till vänster eller höger på den vänster-/högerpolitiska skalan. Dessa partier är oftast mot europeisk integration och identifierar EU som ett hot mot nationen eller som kapitalistiskt.

Sitter (2007) argumenterar avslutningsvis för att det finns fyra typer av partibaserad euroskepticism. Den första är catch-all-euroskepticism, vilket kan ses bland

Socialdemokraterna där partiet uttrycker skepticism mot de socioekonomiska aspekterna av europeisk integration som exempelvis EMU (Europeiska monetära unionen). Den andra typen euroskepticism uttrycker opposition mot EU genom kultur, identitet och intressen. Exempel på ett parti som är kategoriserat som andra typen är centerpartiet (Sitter 2007). Denna form av intressebaserad euroskepticism kan formuleras som att EU anses vara ett hot mot intressen som t.ex. jordbrukspolitik (Sitter 2007). Den tredje typen av euroskepticism kan förstås utifrån att motstånd mot EU är baserat på anti-etablissemangs värderingar där EU ses som ett elitprojekt eller uttryck för kapitalistisk ondska (Sitter 2007). Sitter (2007) nämner att vänsterpartiet kan anses vara ett tredje typen euroskeptiskt parti. Den sista och fjärde typen av euroskepticism som Sitter (2007) lyfter fram är en form av protest där partier strategiskt intar euroskeptiska ställningstagande för att bli mer relevanta i partipolitiken. Sitter (2007) tar inte upp något exempel på ett svenskt parti som passar in här.

2.1.3 Office-seeking, policy-seeking och vote-seeking partier

I artikeln "Softening but persistent euroskepticism in the Nordic EU countries" undersöker Raunio Tapio (2007) variansen i euroskepticism i Norden och säger att det finns ett starkt stöd för euroskepticism i det svenska partisystemet. Tapio (2007) använder sig av samma metod och analytiska ramverk som Sitter (2007). Skillnaden mellan Tapio (2007) och Sitter (2007) är att Tapio (2007) undersöker skillnader i Norden medan Sitter (2007) undersöker varför partier intar dessa positioner genom att tillämpa oppositionskonkurrensmodellen på partierna.

Tapio (2007) formulerar oppositionskonkurrens utifrån att partierna har tre olika mål: office-seeking, policy-seeking och vote-seeking. Dessa tre kategorier går att förklaras som handlingar som partier utför för att uppnå sina mål. Den första handlingen, office-seeking, innebär att partier handlar utifrån målet att få mer inflytande, ingå eller få högre status i en regering. Policy-seeking-partierna har som mål att maximera inflytande i policyområden såsom lagstiftning. Vote-seeking-partier har som mål att få högst antal röster eller platser i val.

Tapio (2007) kommer fram till att konflikter mellan dessa partiers mål är vad som påverkar hur partier formulerar sig rörande europeisk integration och euroskepticism. Till exempel tar Tapio (2007) upp om hur det blir ett dilemma för Miljöpartiet och Vänsterpartiet, där båda partierna nu har office-seeking som mål, vilket innebär att de har ett tryck på sig att de ska

tona ner sin skepticism gentemot EU. Samtidigt finns risken att de förlorar röster om de slutar vara skeptiska till EU.

2.2 Euroskepticism

Begreppet euroskepticism är svårt att entydigt definiera. Själva konceptet kan ha olika betydelser beroende på i vilken kontext det återfinns. Euroskepticism i en medlemsstat kan se annorlunda ut i förhållande till euroskepticism i en annan. Dessutom är det svårt att hitta en definition av euroskepticism som passar in i alla nationella sammanhang (Taggart & Szczerbiak 2008). Det är av dessa anledningar som Taggart & Szczerbiak (2008) delar in euroskepticism i två kategorier: *hård euroskepticism och mjuk euroskepticism*. Partier som kategoriseras som *hårda euroskeptiker* är de som ställer sig emot europeisk integration eller förespråkar utträde ur EU. De partier som är *mjuka euroskeptiker* har inget problem med europeisk integration eller EU generellt, men står emot EU på några policyområden t.ex. migration eller valutasamarbetet. (Taggart & Szczerbiak 2008:8-9).

Taggart & Szczerbiak (2008) skriver att det finns två metoder för att identifiera om ett parti är *hårda euroskeptiker*. Det första metoden för att identifiera detta är om det är ett parti som är ett enfrågeparti som fokuserar på EU-utträde. Ett sådant parti skulle vara mot EU utifrån principiella ståndpunkter (Taggart & Szczerbiak 2008). Den andra identifikationsmetoden handlar om att partier utifrån deras ideologier, vilket exempelvis kan vara socialism, kommunism, konservatism och populism, är mot EU utifrån ideologiska anledningar och, beroende på partiets ideologiska position, menar att EU är för kapitalistiskt, socialistiskt, nyliberalt eller byråkratiskt (Taggart & Szczerbiak 2008). Dessa partier kräver ändringar av villkoren för hur deras land är EU-medlem, vilket inte fungerar med det nuvarande upplägget för det europeiska projektet. Detta kan ses som ett villkorligt stöd för EU-medlemskap, men i och med att förhållandena är ouppnåbara representerar det ändå en opposition mot EU (Taggart & Szczerbiak 2008).

Mjuk euroskepticism handlar om hur ett parti visar någon form av skepticism mot den europeiska integrationen och projektet (Taggart & Szczerbiak 2008). Det handlar inte om att ett parti är mot EU-medlemskap, utan att det är mot själva vägen den europeiska integrationen tar. Det kan även handla om att man är för det nuvarande EU men att man är mot en fördjupad

europesisk integration, vilket enligt Taggart & Szczerbiak 2008 gör att ett parti uttrycker euroskeptiska sentiment.

Skillnaden mellan *hård* och *mjuk euroskepticism* är att hårda euroskeptiker är mot EU utifrån att det förkroppsligar en fiende eller något som går mot partiets värderingar, exempelvis kapitalism för kommunister, socialism för högern, byråkrati för populisterna samt supranationalism för nationalisterna (Taggart & Szczerbiak 2008). Mjuka euroskeptiker ställer sig istället kritiska till EU om utvecklingen går emot de intressen, policys eller politiska frågor som partiet stöder. (Taggart & Szczerbiak 2008).

2.3 Eurofilier

Isabelle Hertner och Daniel Keith beskriver i sin artikel "Europhiles or Eurosceptics? Comparing the European policies of the Labour Party and the Liberal Democrats" (2017) huruvida Labour och Liberaldemokraterna i Storbritannien kan kategoriseras som pro-europeiska partier. Författarna utvecklar Taggart och Szczerbiaks (2008) definitioner av euroskepticism genom att nyansera definitionen av att det finns en mjuk och hård eurofilism. Hertner & Keith (2017) definierar hård eurofilism utifrån att det finns starkt stöd för den europeiska integrationen generellt, men även för alla EU:s kärnpolicys och institutioner. De är också för att överföra mer makt från medlemsstaterna till EU. *Mjuka eurofiler* visar också stöd för EU generellt, men förespråkar att ändra eller reformera EU:s kärnpolicys och institutioner. De har även en mer kritisk inställning till ytterligare integration eller överföring av makt från medlemsstaterna till EU (Hertner & Keith 2017).

2.4 Europeisering (Europeanization)

Europeisering (Europeanization) kan förstås som en process där medlemsstaternas inhemska politik förändras utifrån deras engagemang i EU. Begreppet har olika betydelser beroende på vilken kontext begreppet förekommer i (Bache, Bulmer, George & Parker 2009:44). Denna studie kommer att sätta europeisering i en kontext där EU blir som en referens för politiska aktiviteter av inhemska organisationer (partier) samt se hur dessa organisationer använder sig av EU för att motivera politiska handlingar (Bache m.f.l, 2009:45). Fenomenet handlar också om hur involverad EU blir i den nationella partipolitiken (Sitter 2007 & Bache m.f.l 2009)

2.5 Ondskans sociologi

I föreliggande studie applicerar jag Jeffery Alexanders teori om ondskans sociologi i en politisk kontext. Utgångspunkten för teorin är att en kultur inte bara kan förstås som normer och värderingar för att symbolisera, berätta, koda eller ritualisera det goda (Alexander 2005:109). Det är även lika viktigt för en kultur att ha en uppfattning om kulturell ondska. För att godhet eller positivitet ska existera måste det, enligt Alexander (2005:110), även finnas ondska eller negativitet. Med *kultur* avser Alexander (2005:109) sociala fenomen som formas av normer och värderingar inom ett kollektiv. Inom ett partipolitiskt sammanhang kan kultur exemplifieras genom att partiet har värderingar utifrån vilka partiet driver en viss politik.

Det som Alexander (2005:110) menar med detta är att för varje värde finns ett motsatt antivärde; för varje norm som existerar finns en antinorm. Organisationer, aktörer och samhällen konstruerar på ett systematiskt sätt det onda för att uppnå det goda (Alexander 2005:110). Ondska ska förstås som ett fenomen som går emot de värderingar och normer som delas inom kollektivet.

Ondska kan sättas in i olika kontexter, av vilka den första är den semiotiska. Detta innebär att ondska är något som är kognitivt nödvändigt för uppfattandet av godhet. I ett moraliskt sammanhang kan ondska vara det enda sättet att skapa en förståelse om vad som gott och rent. Ondska som narrativ aspekt kan, enligt Alexander (2005:110), handla om kampen mellan protagonisten och dess huvudmotståndare (antagonister). Studien kommer att använda denna teori genom att behandla partier som aktörer och organisationer i en politisk och sociokulturell kontext.

3. Metod och material

För att undersöka partiernas narrativ om EU har studien tillämpat en kvalitativ metod, detta eftersom studien betonar texternas kvaliteter och betydelser som tillsammans skapar narrativ, vilket i detta fall är partidokument. Det går inte att förklara narrativ genom kvantitet, mängd, intensitet eller frekvens (Justesen & Mik-Meyer 2010:13-14). Studien har inte analyserat texter utifrån att endast jämföra kategoriserade förändringar av språket, utan har undersökt hur de politiska partierna berättar om EU genom sina partidokument inför både EU-valen 2014, 2019 och Riksdagsvalen 2014 och 2018.

Med detta sagt var studieobjekt för studien om hur Vänsterpartiet, Sverigedemokraterna och Liberalerna uttrycker sig om EU. Anledningen till att dessa partier valdes ut är att de kan betraktas som motpoler till varandra. Vänsterpartiet kan ses som ståendes till vänster, Liberalerna i mitten och Sverigedemokraterna till höger i en svensk partipolitisk vänster-högerskala.

3.1 Kvalitativ innehållsanalys

Studien tillämpar en kvalitativ innehållsanalys som metod där datamaterial i form av text analyseras som helhet, delar och utifrån den kontext som datamaterialet återfinns i (Essaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns & Wängnerud 2017:211). Det är av denna anledning en textanalys är en lämplig metod för denna studie. För att besvara frågeställningen krävs det att man läser texter från olika partier och ser vad delar säger, vad helheten berättar och vilken kontext texten ingår i. Innehållsanalys används också för att analysera vad de olika texterna betyder, vad det är för budskap de vill föra fram och hur, i detta fall, partierna förhåller sig till olika politiska diskurser/frågor (Essaiasson m.f.l 2017:21–22).

3.1.1 Narrativ innehållsanalys

Studien har tillämpat en narrativ textanalys som analysmetod, men för att förklara varför det är en lämplig analysmetod är det nödvändigt att först förstå vad som här avses med begreppet ”narrativ” Definitionen av *narrativ* som denna studie utgår från är att ett narrativ är en berättelse om hur en historia berättas – vad är det som omnämns eller utelämnas, vem eller vilka är huvudaktörer och motståndare, samt vad ses som motiv och orsak till händelseförloppet, t.ex partiernas motivering om inställning till EU i partidokument (Essaiasson 2017:220). Det som kan vara ett *vad* i berättelsen är hur EU påverkar Sverige och

de politiska frågor som är gränsöverskridande. Exempelvis kan ett parti nämna asylpolitik, medan ett annat kan utelämna det. Huvudaktören i denna berättelse kan vara berättaren, vilket är partierna eftersom de berättar vad de står för. Däremot kan andra aktörer, huvudmotståndare och antagonister skilja sig åt i de utvalda partidokumenten t.ex. att de nämner termer som bland annat *lobbyister*, *högerextrema* och *populister*.

3.1.2 Varför narrativ innehållsanalys?

Anledning till att en narrativ innehållsanalys valdes är att det är en analysmetod som analyserar beståndsdelarna för att få en djupare förståelse av helheten. Det är inte bara helheten och beståndsdelarna som ska undersökas utan även vad för berättelse (narrativ) som partierna driver om EU och hur de konstrueras. Anledning till varför en kvantitativ innehållsanalys inte tillämpas är att metoden används för att undersöka språk, termer och begrepp i en text och sedan kategorisera dem (Berg & Boréus 2012:24). Detta är till skillnad från en narrativ analys som tillämpas för att analysera och tolka hur politiska partier uttrycker sig mot EU i sina dokument som om de var en berättelse.

Det är inte bara skillnader i språkliga yttranden som studien undersöker utan även hur berättelsen om EU har förändrats mellan åren 2014–2019 i partidokumenten. En narrativ analys besvarar frågeställning utifrån att det är en analysmetod som dekonstruerar partidokument utifrån att dela in olika språkliga yttranden in kategorier såsom *vad*, *aktörer* samt *motiv*.

3.2 Analysschema

Den följande tabellen visar hur studien analyserar och tillämpar teorierna i den narrativa analysen. De enheter som analyseras i texterna är narrativets – Vad, aktörer samt Motiv och Händelseförlopp. Varje enhet, vilket i detta fall är yttranden, som analyseras kommer då att bli ihopkopplad med en av teorierna.

Narrativ	Eurofilism och Euroskepticism	Europeisering	Ondskans sociologi
Vad	Vad är det om EU som omnämns eller utelämnas	Politiska frågor som associeras med EU	Politiska frågor där EU är en kraft för godhet eller ondska
Aktörer	Används aktörer i en kontext som är för eller mot EU?	Hur stor roll EU som aktör spelar och hur partier konstruerar EU som en aktör	Vilka aktörer konstrueras som goda respektive onda?
Motiv och orsak till händelseförlopp	Yttranden som kan kategoriseras under dessa två kategorier	Konsekvenserna av Europeisering	Argumenterar partierna för EU som något ont eller gott?

3.3 Material

Datamaterial består av insamlat textmaterial. Data utgörs av texter som härrör från partiernas partidokument samt EU-valdokument från Vänsterpartiet, Sverigedemokraterna och Liberalerna. För att undersöka hur partiprogrammen och manifesten såg ut år 2014 används internetarkivet. Detta då det ger en inblick i hur partidokument och EU-valdokument såg ut detta år. Partidokument innan riksdagsvalen 2014 och 2018 är valda på grund av att de är texter som ger en berättelse om hur de valda partierna formulerar sig kring olika politiska frågor och diskurser. Anledningen till att partidokument inför EU-valet 2014 och 2019 är lämpligt material är att det ger en bild av vilka politiska frågor som partierna associerar med EU och att det även kan ge en mer detaljerad bild än partiprogrammen vad gäller deras positioner gentemot EU.

Genom att partidokument ger en berättelse om hur de uttrycker sig som ett politiskt kollektiv är det även en form av officiell dokumentering om politiska partiers ställningstagande till

olika politiska frågor men även hur de dessa frågor konstruerats i en berättelse och sammanhang. Partidokument kan därtill anses vara regler och förhållanden som partirepresentanter mer eller mindre, beroende av styrning av partiet, förväntas följa. Anledningen till att dokument rörande EU-val har valts ut är eftersom partidokument är en berättelse om hur dessa partier formulerar sig inom europapolitiken, men även vad för frågor som associeras med EU. Med hjälp av en kvalitativ narrativ innehållsanalys kan frågeställningen besvaras.

Det bör noteras att Vänsterpartiet är ett undantag vad gäller partidokument inför riksdagsvalet 2014, där det var svårt att få tillgång till deras dokument inför riksdag valet 2014 med waybackmachine, vilket också förklarar varför studien undersöker hur det ser ut år 2015 istället.

4. Resultat

Resultatet kommer att delas upp i tre delar. Den första delen handlar om hur Vänsterpartiet formulerar sig om europeisk integration och EU. Den andra delen handlar om hur Sverigedemokraterna formulerar sig kring ämnet och den tredje hur Liberalerna (tidigare Folkpartiet under 2014) formulerar sig angående europeisk integration och EU. Presentationen av partierna kommer att först börja med hur det såg ut år 2014 och sluta med hur det ser ut år 2018–2019.

4.1 Vänsterpartiet

4.1.1 Vänsterpartiets dokument inför EU-valet 2014

Under EU-valet 2014 formulerade partiet sin valplattform som ett partistyrelseuttalande. De inleder med titeln ”Skicka inte fler ja-sägare till Bryssel”. De inleder sitt stycke med att uttrycka att världen skulle vara starkare om den byggs på rättvisa och medmänsklighet istället för girighet. De argumenterar för att EU tvingar andra länder att skära ned på sin välfärd och hindrar länder från att föra en ekonomisk politik som fungerar (Vänsterpartiet 2014).

Enligt Vänsterpartiet (2014) befinner sig EU i en kris, vilken är orsakad av den ekonomiska politik som drivs inom EU. De menar att den ekonomiska krisen är fördjupad, där miljontals människor drabbas av arbetslöshet och fattigdom samt att hundratusentals människor tvingas emigrera. De skriver att den ekonomiska politiken som EU driver har tvingats på länder som den inte passar för (Vänsterpartiet 2014).

I dokumentet skriver de om hur denna kris har lett till att högerextrema krafter har vuxit fram som hetsar mot invandrare och hbtq-personer. De tar även upp att kampen för jämställdheten raderas på grund av att kvinnors rätt börjar förtryckas. Det är deras uppgift att bekämpa dessa krafter (Vänsterpartiet 2014).

Deras lösning till detta är inte att ge mer makt till EU, utan snarare ge möjligheten för medlemsstaterna att gå ur EMU och Euron. Partiet (2014) har som krav att Sveriges folkomröstning år 2003 om Euro ska respekteras och att landets ekonomiska politik inte ska styras av EU (Vänsterpartiet 2014).

Den internationella solidariteten är central för Vänsterpartiet (2014). I dokumentet skriver partiet att de har stått för ett öppet Sverige som samarbetar över gränserna. Partiet påpekar att folk som flyr fattigdom, krig och förtryck dör vid Europas gränser. Vänsterpartiet (2014) vill se en mer generös och rättssäker flyktingpolitik. Partiet säger att EU värderar den fria marknaden över arbetsrätten och har försämrat den. I dokumentet argumenterar de för ett öppet EU och välkomnar människor från andra länder men menar att när de är i Sverige ska ha samma kollektivavtal som svenska medborgare (Vänsterpartiet 2014).

Under år 2014 är Vänsterpartiet emot ett bildande av Europas förenta stater, men belyser att de vill ha ett demokratiskt samarbete med medlemsstaterna och inte ett odemokratiskt EU som en superstat. De är även för att avgränsa EU:s makt och vill se att medlemsstaterna ska få större inflytande.

4.1.2 Vänsterpartiets dokument efter riksdagsvalet 2014 (2015)

År 2015 står det på Vänsterpartiets hemsida ”politik A-Ö” under rubriken EU att Vänsterpartiet är motståndare till EU. De tar upp att de arbetade för nej-sidan under folkomröstningen 1994. Partiet säger att de respekterar resultatet från 1994, men att de är mot EU utifrån principiella ståndpunkter. Partiet (2015) menar att EU begränsar demokratin då de prioriterar den inre marknadens intressen över miljön, arbetsrätt, folkhälsa och konsumenter. På hemsidan skriver partiet att man motsätter sig EU utifrån det uppfattade målet om att unionen ska bli en superstat med en gemensam utrikes- och försvarspolitik. (Vänsterpartiet 2015)

I partiprogrammet från år 2015 framgår också att Vänsterpartiet är för att Sverige ska lämna unionen, men att det inte ska ignorera vad som händer i EU. Partiet kommer fortfarande arbeta för att uppnå sina politiska målsättningar: ”demokrati, jämlikhet och solidaritet” inom Europa. De lyfter även upp att de vill samarbeta med andra progressiva krafter i EU för att vrida unionens politik åt vänster och arbeta för att ge tillbaka makt till medlemsstaterna snarare än ökad federalisering (Vänsterpartiet 2015).

År 2015 är Vänsterpartiet motståndare till Euron och EMU, där de säger att det svenska folket röstade nej till Euron. På hemsidan står att läsa att partiet är mot Euron, då valutan har bidragit till ekonomiska problem i många euroländer. Vänsterpartiet (2015) skriver att EMU tvingar dessa länder att driva en ekonomisk politik som inte passar dem. De lyfter även upp

att problemet med den ekonomiska politik som EMU driver är att det är en högerpolitik som bidrar till att öka samhällsklyftor. Partiets lösning är att medlemsstaterna ska ha mer makt över sin ekonomiska politik (Vänsterpartiet 2015).

4.1.3 Vänsterpartiets dokument inför riksdagsvalet 2018

År 2018 inleder Vänsterpartiet sitt partiprogram om EU med att beskriva hur unionen begränsar demokratin genom att den värderar företagets intressen över miljön, arbetsrätten, folkhälsan och konsumentintressen. På hemsidan skriver partiet att EU brister i många områden såsom hantering av finanskrisen 2008, mänskliga rättigheter och asylrätten med tanke på avtalen med Afghanistan och Turkiet (Vänsterpartiet 2018).

Vänsterpartiet (2018) förklarar sin kritiska inställning till EU med att de vill vrida politiken åt vänster i många områden men även motsätter sig federaliseringen av unionen och istället vill att medlemsstaterna ska ha mer makt. De ställer sig även mot Euron och menar att EMU inte fungerar i många länder på grund av att det också för med sig en påtvingad ekonomisk politik, räntor och växelkurs som inte passar för dessa länder. Vänsterpartiet (2018)

4.1.4 Vänsterpartiets dokument inför EU-valet 2019

Inför europaparlamentsvalet 2019 inleder Vänsterpartiet sitt partidokument med rubriken ”Ett Europa för alla – inte bara för de rika”. De börjar med att skriva att ojämlikheten har ökat i Europa även om Europa är rikare idag. I dokumentet (2019) står det att bankerna räddas och att alla andra får bära kostnader för detta. Partiet (2019) menar att den ökande ojämlikheten i sin tur har bidragit till ett ökat stöd för nationalisterna och rasister som vill inskränka demokratin. Dessa krafter menar partiet (2019) har vunnit makt genom högerens hjälp.

Vänsterpartiet (2019) skriver att de och andra europeiska vänsterpartier vill förändra EU. De är för facken och mot EU:s inskränkning av strejklagar och avtal. I dokumentet står det att partiet vill förändra det ohållbara kapitalistiska systemet snarare än klimatet. Partiet proklamerar sig som feminister som står upp för rätten till abort och är mot sexuella övergrepp. De vill stå upp för de som är funktionshindrade. Vänsterpartiet vill hellre fånga skattefuskare än människor på flykt, och anklagar högerpartiet för att göra tvärtom. Demokratin ska även prioriteras över handelsavtal som ger makt till multinationella företag. Vänsterpartiet säger att de arbetar för ett mer socialistiskt Europa. (Vänsterpartiet 2019).

Vänsterpartiet (2019) skriver i dokumentet att de är för jämlikhet, eftersom jämlika samhällen är bättre på att hantera samhällsproblem såsom klimatförändring, rasism och välfärd.

Vänsterpartiet vill att Europa ska vara för alla. År 2019 anser vänsterpartiet att frågan om utträde ur EU inte är aktuellt längre och att EU-valet ska handla mer om hur EU-samarbetet ska se ut. Problem såsom fascism och klimatförändring behöver bemötas av en stark europeisk vänster.

I deras valplattform (2019) har de fem krav på hur de vill förändra EU. Ett av dessa krav är att EU måste förändras för att bekämpa klimatförändring. Vänsterpartiet anser att klimatförändring är ett samhällshot, och lösningen är att förändra hela systemet för att mildra konsekvenser av klimatförändring. Vänsterpartiet (2009) skriver i sitt dokument att deras motståndare är fossilindustrin och lobbyister som har mycket makt inom EU idag, men att denna makt måste brytas ner.

Vänsterpartiet (2019) har en syn på ett Europa som är öppet och antirasistiskt. De står upp för mänskliga rättigheter och rätten till att söka asyl. De vill bedriva en flyktingpolitik som är human och värderar människor lika högt. Både Sverige och EU har bidragit till orsakerna till varför människor är på flykt utifrån klimatutsläppen, vapenexporter och utrikespolitik. Vänsterpartiet accepterar inte att EU:s flyktingpolitik med stängda gränser och beväpnade gränsvakter (Vänsterpartiet, 2019).

4.2 Sverigedemokraterna

4.2.1 Sverigedemokraternas dokument inför EU-valet 2014

Sverigedemokraternas valmanifest för europaparlamentsvalet 2014 inleds med titeln ”MINDRE EU MER SVERIGE”. Den europapolitik som Sverigedemokraterna vill driva är att sätta stopp för EU:s utveckling och återgå till hur det var innan, vilket enligt partiet är ett ”mellanstatligt europeiskt samarbete, byggt på demokrati, frivillighet, ömsesidig respekt och samförstånd” (Sverigedemokraterna 2014). De förespråkar också fortsatt samarbete med andra europeiska stater inom gränsöverskridande områden som exempelvis miljöförstöring och brottslighet.

Sverigedemokraterna (2014) menar i manifestet att det EU som Sverige röstade för att bli medlem år 1995 är helt annorlunda från det vi ser år 2014. Partiet nämner att politiska beslut på kommunal nivå påverkas av EU-direktiv. I dokumentet skriver partiet även att andra länders politiker har mer makt över svenska folkets vardag i många frågor än Sveriges

riksdagspolitiker. Sverigedemokraterna (2014) anser att makt har flyttats från riksdagen till olika EU-institutioner som saknar demokratisk legitimitet.

I inledningen till sin valplattform (2014) inför europaparlamentsvalet 2014 skriver Sverigedemokraterna att de inte befinner sig i en konflikt mellan högern eller vänstern, men att det finns en konflikt som handlar om att utveckla Europa till förenta stater eller att återge makten till Sverige. Sverigedemokraterna (2014) skriver att Moderaterna och Socialdemokraterna är överens om maktöverföring från nationella stater till EU. De anklagar även Vänsterpartiet och Miljöpartiet för att rösta igenom förslag som ger Bryssel mer makt och det svenska folket mindre makt.

I sin EU-valplattform från år 2014 har partiet (2014) fem krav: folkomröstning, mindre pengar till EU och mer till Sverige, bekämpa korruption, bättre gränsskydd och skydd mot lönedumpning. Sverigedemokraterna (2014) vill att Sverige ska ha folkomröstning om att lämna EU eftersom EU har blivit för överstatligt och att Lissabonfördraget år 2009 har lett till att Bryssel har fått mer makt över Sverige och även fått full kontroll över Sveriges utrikespolitik. De skriver också att det svenska folkets röster inte blev hörda i detta.

Sverigedemokraterna (2014) tycker att Sveriges EU-avgift är för hög och att det är orättvist att Sverige spenderar mer pengar på EU än vad de gör på fattigpensionerna. De kräver en kraftig minskning av EU-avgiften och mer pengar till den inhemska välfärden.

4.3.2 Sverigedemokraternas dokument inför riksdagsvalet 2014

I Sverigedemokraternas valdokument inför riksdagsvalet 2014 kan man hitta deras inställningar om EU i kapitlet "Ett nära europeiskt samarbete utan överstatlighet". Partiet skriver i sitt valdokument om att de vill arbeta för ett Sverige som är en "själständigt, fri och demokratisk nationalstat" (Sverigedemokraterna 2014). Däremot vill partiet fortfarande se Sverige samarbeta med andra länder vad gäller gränsöverskridande problem samt bygga vidare på ett kulturarv som Sverige delar med andra europeiska och nordiska länder. Sverigedemokraterna (2014) vill att det svenska folket ska ha makten att själva bestämma över sin egen framtid. Till slut skriver partiet att Sverige ska ha sin egen penningpolitik, valuta och styrning som är fri från överstatlighet. I dokumentet står det att Sverigedemokraterna (2014) har förslag på vad de ska göra såsom att förslå en folkomröstning om EU-medlemskap, minska EU-avgiften, förbättra gränsskydd för att bekämpa människohandel, terrorism och smuggling av droger. De är även mot Euron och

Turkiets inträde i EU på grund av kulturella och sociala anledningar (Sverigedemokraterna 2014)

4.3.3 Sverigedemokraternas dokument inför riksdagsvalet 2018

Sverigedemokraternas valmanifest 2018 inleds med att partiet vill ha ett europeiskt samarbete utan överstatlighet. I dokumentet menar partiet (2018) att EU bryter mot regeringsformen genom att den offentliga makten inte längre utgår från folket utan från EU.

Sverigedemokraterna (2018) anklagar EU för att under historien ha utnyttjat kvalificerad majoritetsröstning för att köra över enskilda medlemsländer. De skriver att visionen om en europeisk storstat har lett till att EU har ökat rätten till att fatta politiska beslut inom fler och fler områden samt att fler svenska skattekoronor går till EU:s budget. Detta är också skälet till att Sverigedemokraterna (2018) förespråkar att Sverige ska lämna EU och återgå till ett mellanstatligt samarbete.

4.3.4 Sverigedemokraternas dokument inför EU-valet 2019

Sverigedemokraterna inför EU-valet 2019 har en egen websida som partidokument. På huvudsidan av websidan ser man att Sverigedemokraterna (2019) har rubriken ”Mindre Bryssel, Mer Sverige!”. Partiet har fyra kärnfrågor som de vill driva i europaparlamentet, dessa är följande: asyl, återvandring och gränsskydd, yttrandefrihet och censur på internet, organiserad kriminalitet, islamism och andra säkerhetshot samt miljö, klimat och djurvälstånd. Av dessa fyra kärnfrågor säger partiet att migrationen är vår tids största ödesfråga. De säger att lösningen på migrationskrisen är att EU behöver förstärka den yttre gränsen och ge rätt för medlemsstaterna att bestämma över sina gränser. (Sverigedemokraterna 2019)

Sverigedemokraterna (2019) anser att EU i många avseenden har hotat internet. Partiets (2019) lösning till detta är att de vill arbeta för ett fritt internet och se yttrandefriheten förstärkas samt modernisera dessa regelverk snarare än att rulla tillbaka utvecklingen.

Partiet (2019) anser även att förvaltarskapstanken och miljöfrågor ligger centralt i partiets politik. Där de anser att det är viktigt att se gränsöverskridande arbete både med Europa och globalt vad gäller miljöfrågor. Sverigedemokraterna (2019) vill se Sveriges djurhållningsmodell som förebild för hela Europa.

4.3 Liberalerna

4.3.1 Folkpartiets dokument inför EU-valet 2014

Folkpartiet skriver på sin websida om att EU-valet 2014 har sex viktiga frågor, vilka är följande: ”Ja till Europa”, jobb och tillväxt, miljö, mänskliga rättigheter, *europaisk FBI* och jordbrukspolitik. Det som folkpartiet menar med ”ja till europa” är att partiet vill se ett fördjupat samarbete med Europa och den europeiska marknaden samt försvara den fria rörligheten. Partiet (2014) skriver att utvecklingen av den europeiska fria marknaden bidrar till att öka jobben och tillväxten. På websidan skriver folkpartiet (2014) om hur de vill se EU driva en klimatpolitik som är ambitiös samt att medlemsstaterna ska respektera mänskliga rättigheter. I dokumentet står det att partiet vill arbeta för att skapa ett *europaisk FBI* som hjälper till att utreda brott som är gränsöverskridande. Till slut vill de se att EU utvecklar djurskyddslagar. Folkpartiet (2014) proklamerar sig som det svenska parti som är mest för den europeiska integrationen.

4.3.2 Folkpartiets dokument inför riksdagsval 2014

I sitt partiprogram 2014 inleder de sitt europakapitel med ”ja till Europa och världen” där de säger att Sverige ska vara en röst för global frihet och solidaritet. De motiverar detta genom att mena att EU öppnar för möjligheter för att lösa gränsöverskridande ekonomiska och miljöproblem samt transnationell-kriminalitet. I dokumentet skriver partiet om hur samarbetet gör individen mer fri. Partiet menar att Sverige fullt ut ska delta i det europeiska samarbetet och även gå med Euron (Folkpartiet 2014)

Folkpartiet (2014) skriver att de är Sveriges europavänligaste parti, de vill fördjupa EU:s utrikessamarbete samt se mänskliga rättigheter förstärkas i Europa. Partiet anser att medlemsstater som bryter mot mänskliga rättigheter ska straffas både politiskt och ekonomiskt. I dokumentet skriver partiet (2014) att frihandel och fler handelsavtal är vägen för en bättre global utveckling

4.3.3 Liberalernas dokument inför riksdagsval 2018

På Liberalernas (2018) websida finns två sidor som behandlar EU, en som heter ”EU-Europeiska Unionen” och en som heter ”EU – Bra För dig”. På sidan ”EU – Europeiska unionen” inleder partiet med att förespråka ett fördjupat EU-samarbete. De hyllar den fria rörligheten och argumenterar för att EU har gjort Europa fredligare, tryggare och till en stark kraft i världen. Deras politiska ståndpunkter är att harmonisera Europas politik i många

områden såsom en gemensam koldioxidskatt, ett delat ansvar för flyktingar, gemensam gränspolis och ökat samarbete generellt. Anledning till att EU-samarbete är bra, menar partiet (2018), är att det ger möjlighet till att lösa de större frågorna, vilket enligt Liberalerna (2018) är klimatkrisen, säkerheten, jobb, brottsbekämpning och som tidigare nämnts gemensamt ansvar för flyktingar.

Liberalerna (2018) uppmanar EU att ta ledningen till att bekämpa klimatkrisen genom en gemensam koldioxidskatt. De anser att ett EU-samarbete är vägen till ett grönt Europa utifrån att gemensamma beslut leder mindre plastanvändning, kolkraft och ett mer miljövänligare jordbruk och transport.

Liberalerna (2018) anser att friheten i Europa hotas av europeiska Trump-kloner, enligt partiet är nationalister och extremister de som sprider hat, lögn och rädsla. Liberalerna varnar för att om ”Trump-kloner” får makt kommer gränserna stängas och samarbete att upphöra. Liberalerna (2018) upprepar att de står för ett fritt och öppet Europa.

På sidan ”EU-bra för dig” har Liberalerna (2018) lagt upp tio punkter som visar varför EU är positivt. De menar att EU har skapat fred och förenklat för de som vill bo, jobba och plugga utomlands (i andra medlemsstater). Partiet (2018) skriver att EU har bidragit till att varor, produkter, resor, surfa (internet), matvaror och sms har blivit billigare genom avskaffning av tullavgifter och att EU har gjort den europeiska telefonmarknaden mer fri. Liberalerna (2018) påpekar även att EU har gjort medlemsstaterna mer demokratiska, förbättrat miljön och gjort det enklare att få vård i hela Europa.

På Liberalernas (2018) sida om ”Euro”, menar partiet att Sverige ska gå med Euron senast år 2022. Anledning till detta är att de anser att Euron har gynnat människor och företag som är gränsöverskridande.

4.3.4 Liberalernas dokument inför EU-Valet 2019

Liberalerna (2019) inleder med titeln ”ja till Europa” i sitt Europa partiprogram och börjar med att beskriva vilka utmaningar EU står inför. De nämner hur Europa måste stå enat mot hotet från ett Kina som utökar sitt inflytande. I dokumentet (2019) anklagar partiet USA för att under Trump gå emot den liberala världsordningen. Liberalerna (2019) skriver om hur Vladimir Putin och Ryssland är ett militärt hot mot Europa, men även att Ryssland ligger bakom spridningen av falsk information för att splittra EU-länder. Det är av dessa skäl partiet

(2019) anser att Europa ska leda den fria världen och ta ansvar för säkerheten och det globala klimatarbetet.

Liberalerna (2019) vill ha ett EU som är starkt enat samt ett tätare samarbete mellan medlemsstaterna. Partiet (2019) skriver om hur de vill se ett EU som är förberett mot hot mot hela Europa, samt förespråkar hur EU kan ge lösningar till problem som bara går att lösa med ett europeiskt samarbete. De förtydligar sin position om att de är för ett svenskt samarbete i EU. Partiet (2019) nämner även att Sverige ska gå med i Euron samt associerar politiska frågor såsom klimatförändring, penningpolitik och tiggeri med EU. Slutligen skriver partiet (2019) i dokumentet att de vill ha en gemensam europeisk asylpolitik

5. Analys

Analysen av resultatet inleds först med berättelsens huvuddrag år 2014 och sedan förändringar av berättelsen under perioden 2014-2019. Sedan presenteras aktörer i berättelsen och hur partiet konstruerar de nämnda aktörerna som hjältar, antagonister eller annat. Till slut tillämpas teorierna om onskans sociologi (Alexander 2005), *Euroskepticism* (Taggart & Szciębiek 2009) & *Eurofilisim* (Hertner & Keith 2017) och *Europeisering* (Bache m.fl. 2009) på materialet. Analysen börjar först med att analysera Vänsterpartiet, sedan Sverigedemokraterna och till slut Liberalerna.

5.1 Vänsterpartiets narrativ om EU

Berättelsens huvuddrag 2014

Narrativet om EU under år 2014 handlar om hur EU inte visar medmänsklighet. Partiet (2014) berättar hur unionen värderar girigheten och den fria marknaden över människors och andra länders ekonomiska välbefinnande. De kritiserar EU:s hantering av flyktingkrisen. Partiet skriver i dokumentet att högerextrema har utnyttjat den situation som Europa befinner sig i för att förtrycka kvinnor och HBTQ-människor (Vänsterpartiet 2014).

Förändring av berättelsen under perioden

Partiet omnämner att de är mot EU under år 2015 och år 2018 (Vänsterpartiet 2015 & 2018). Partiet skriver att de är mot EU utifrån principiella anledningar (Vänsterpartiet 2015 & 2018). Deras partidokument (2019) inför EU-valet 2019 berättar om hur de inte ser utträde ur EU som relevant längre. Partiet menar snarare att det är mer relevant att försöka ändra EU från insidan (Vänsterpartiet 2019). De associerar ytterligare politiska frågor såsom klimatförändring och funktionsnedsattas rättigheter som EU-frågor (Vänsterpartiet 2019).

Aktörer (Protagonister och Antagonister/huvudmotståndare)

Aktörerna som Vänsterpartiet konstruerar inför EU-valet 2014 i sitt partidokument är följande: EU, högerextrema och Vänsterpartiet. (Vänsterpartiet 2014). EU blir konstruerad som en aktör som förtrycker andra länders ekonomier och orsakar kriser (Vänsterpartiet 2014). Däremot i partidokumentet från år 2015 och inför riksdagsvalet 2018 utlämnar Vänsterpartiet högerextrema krafter som aktörer och även hur partiet motsätter sig EU

(Vänsterpartiet 2015 och 2018). Vänsterpartiets EU-valdokument under 2019 kan man se att partiet nämner nationalisterna, rasisterna, lobbyisterna och fossilindustrin som antagonister samt att EU rekonstruerats som en neutral aktör.

Berättelsens förhållande till ondskans sociologi

Vänsterpartiet är utifrån den narrativa definitionen av ondskan själva den hjälte som ska bekämpa de högerextrema krafterna som är de onda som går mot vänsterpartiets värderingar, vilka är HBTQ-rättigheter och jämställdhet (Alexander 2005)

Enligt Alexanders (2005) teori om ondskans representanter EU vänsterpartiets antivärderingar, vilket innebär att EU tolkas som ont av partiet 2014, 2015 och 2018 enligt partidokumenterna (2014, 2015 & 2018). Men i Vänsterpartiets EU-valdokument (2019) kan man se att partiet beskriver nationalisterna och rasisterna som antagonister, detta eftersom båda grupperna går mot deras värderingar, där rasisterna är en antivärdering till anti-rasisterna (Alexander 2005). EU blir neutral som en aktör under år 2019, där vänsterpartiet istället vill att EU ska vridas till vänster för att ta tillbaka kampen mot de högerextrema krafterna (Alexander 2005). De två andra antagonister som Vänsterpartiet (2019) istället omnämner är fossilindustrin och lobbyisterna som enligt partiet har för stor makt över EU och att de skadar klimatet. Detta är ytterligare exempel på hur vänsterpartiets konstruktion av EU som en neutral aktör som blir manipulerade av antagonister som går mot Vänsterpartiets (2019) värderingar (Alexander 2005).

Berättelsens förhållande till eurofilier/euroskepticism

Inför EU-vallet 2014 kan Vänsterpartiet kategoriseras som *mjuka euroskeptiker*, detta eftersom deras skepticism mot EU handlar om intressen och hur EU värderar girighet och den fria marknaden över medmänsklighet och andra länders ekonomiska intressen (Taggart & Szcierbick 2008). Däremot under 2015 och riksdagsvalet 2018 är Vänsterpartiet *hårda euroskeptiker* (Taggart & Szcierbick 2008) genom att partiet motsätter sig EU och vill att Sverige lämnar unionen (Vänsterpartiet 2015 & 2018). Således blir det svårt att bedöma om vänsterpartiet fortfarande är *hårda euroskeptiker* eller har övergått till *mjuka eurofilier* 2019, eftersom partiet menar att frågan om ett utträde ur EU inte längre är relevant. Det går även att tolka vänsterpartiets vilja att reformera EU till mer socialistisk som *mjuk eurofilism* (Hertner & Keith 2017). Däremot finns det argument för att partiet fortfarande är *hårda*

euroskeptiker på grund av att vänsterpartiet vill ge medlemsstaterna tillbaka makten och för det andra kan målet om ett socialistisk EU tolkas som ett villkorat stöd för EU (Taggart & Szcierbiek 2008).

Berättelsens förhållande till europeisering

Vänsterpartiets (2014, 2015 & 2018) motiv till sitt euroskeptiska ställningstagande är utifrån att konsekvenserna av europeiseringen är negativa då EU:s inblandning i andras länders ekonomiska politik har orsakat problem. De kritiserar även unionen för att inte ha behandlat flyktingar på ett medmänskligt sätt (Vänsterpartiet 2014, 2015 och 2018). Berättelsen börjar innehålla mer europeisering inför EU-valet 2019 där dokumentet beskriver partiets nya frågor såsom klimatförändring och funktionsnedsattas rättigheter i förhållande till EU (Bache m.f.l 2009).

5.2 Sverigedemokraternas narrativ om EU

Berättelsens huvuddrag 2014:

I Sverigedemokraternas EU-valdokument från år 2014 framgår, som beskrivet i redovisningen, en berättelse om hur EU:s utveckling har lett till att det svenska folket får mindre makt (Sverigedemokraterna 2014). Denna maktöverföring till EU har i sin tur också inneburit att Sverige har förlorat kontrollen över sin utrikespolitik, vilket är ett av skälen till varför partiet föreslår att Sverige ska genomföra en folkomröstning om medlemskap i EU.

Förändring av berättelsen från 2014 till 2019:

Sverigedemokraternas helhetsnarrativ om EU fortsätter att drivas på ett liknade sätt under riksdagsvalet 2014 och även 2018, där valdokumentet 2018 upprepar samma retorik som man såg i EU-valdokumentet år 2014. Däremot förändras narrativets beståndsdelar när partiet (2014 & 2018) exempelvis utelämnar andra partier. Det får också som konsekvens att aktörer byts ut. Narrativet om EU börjar förändras i Sverigedemokraternas europapolitikdokument inför EU-valet 2019, skillnaden är att partiet utelämnar att de vill att Sverige ska lämna EU och tar inte upp något om hur EU vill styra Sveriges utrikespolitik. Däremot omnämner partiet (2019) nya politiska frågor såsom klimat, yttrandefrihet tillsammans med de vilka var asyl, gränspolitik och miljöpolitik

Aktörer, Protagonister och Antagonister/huvudmotståndare

Aktörerna som Sverigedemokraterna (2014) nämner i sitt dokument är andra partier som Moderaterna, Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet och EU där partiet anklagar både EU och nämnda partier för att ta makten från det svenska folket och ge den till Bryssel. Under riksdagsvalet 2014 och 2018 utelämnar partiet andra svenska partier som aktörer och framställer sig själva som protagonister som bekämpar EU som en ond kraft, detta fram till EU-valet 2019 där partiet rekonstruerar EU som en mer neutral aktör.

Berättelsens förhållande till ondskans sociologi

Sverigedemokraterna (2014) framstår som protagonister som står upp för det svenska folket och kämpar mot maktövertagandet från det onda EU som förkroppsligar en aktör. I senare dokument från 2018 blir EU mer konstruerat som en kraft för ondska (Alexander 2005) snarare än aktör. Sverigedemokraternas berättelse om EU som en ond kraft utifrån Alexanders teori (2005) har också rekonstruerats, där partiet även inser att det finns en potentiell kraft av godhet från EU då partiet skriver att EU kan förstärka gränserna och förbättra klimatet (Sverigedemokraterna 2019).

Berättelsens förhållande till eurofili/euroskepticism

Utifrån Taggart & Szcierbieks (2008) förklaringar av euroskepticism kan man kategorisera Sverigedemokraterna inför EU-valet 2014 som *hårda euroskeptiker*, då de för det första säger att de vill att Sverige ska söka utträde ur EU och för det andra menar att de vill att makten ska ligga hos det svenska folket och inte hos EU. Jeffrey Alexanders teori om *ondskans sociologi* (2005) förstärker även idén om att partiet kan kategoriseras som *hårda euroskeptiker*, då EU förkroppsligas som något negativt eller ont som vill ta makten från det svenska folket både som antagonist och en ond kraft (Sverigedemokraterna 2014).

Under 2019 utelämnar Sverigedemokraterna att de vill se ett svenskt utträde ur EU. I enlighet med Taggart & Szcierbieks (2008) teori om partibaserad euroskepticism är det ett tydligt exempel på att partiet (2019) har övergått från *hård* till *mjuk euroskepticism*, eftersom partiet inte längre ställer sig mot EU utifrån ideologiska skäl eller försöker ändra på villkoren som medlemsstat. Anledning till att partiet är *mjuka euroskeptiker* i 2019 är att de kritiserar EU-

skepticism på policynivå vad gäller de politiska frågor som partiet nämner (Taggert & Szcierbick 2008).

Berättelsens förhållande till europeisering

Sverigedemokraternas berättelse under åren 2014, 2018 om europeisering (Bache m.f.l 2009) är att det är en negativ process, där Sverige och det svenska folket förlorar inflytande i frågor som berör dem till en främmande makt (Sverigedemokraterna 2014, 2014 & 2018). Men under 2019 när partiet dämpar sin euroskepticism ser man ytterligare europeisering, dock ej som negativ process, (Bache m.f.l 2009) utan i partiets narrativ om EU ses en mer neutral process där nya politiska områden associeras med EU. Partiet (2019) börjar se det europeiska samarbete som en lösning till olika politiska problem.

5.3 Liberalernas narrativ om EU

Berättelsens huvuddrag 2014:

År 2014 på Folkpartiets (Liberalerna) partiwebsida om EU-valet, driver partiet ett eurofilitisk narrativ om EU. Partiet menar att EU och europeiskt samarbete är bra för Sverige och utlämnar någon form av kritik mot EU (Folkpartiet 2014).

Förändring av berättelsen från 2014 till 2019

Det sker några förändringar under perioden 2014-2019. Partiet skriver att Sverige bör gå med Euron samt att medlemsstater som bryter mot mänskliga rättigheter ska straffas. Partiet (2019) omnämner även att Ryssland, Kina och Trumps USA är hot mot Europa. Liberalerna (2019) börjar också använda begreppet Europa och EU som om de var samma entitet.

Aktörer, protagonister och antagonister/huvudmotståndare

Fram till år 2019 har Liberalerna ingen direkt antagonist, snarare är aktörerna i berättelsen partiet och EU, där Liberalerna anser att EU är någon form av hjälte som vill göra det bättre för det svenska folket. Liberalernas EU-valdokument år 2019 konstruerar ytterligare antagonister som exempelvis Kina, Putin, Ryssland, Trump och Trump-kloner som hotar Europa (Liberalerna 2019). Utifrån valdokumentet (Liberalerna 2019) framställs EU och partiet som en form av protagonister som skyddar Europa från dessa antagonister och krafter (Liberalerna 2018 och 2019).

Berättelsens förhållande till ondskans sociologi

Om EU är aktören som är god i berättelsen, går det att säga europeiseringsprocessen för liberalerna är en god kraft (Alexander 2005). Detta på grund av att partiet vill se fördjupat europeiskt samarbete inom olika politiska fält, vilket innebär att partiet ser konsekvenserna av europeisering som positivt och gott (Folkpartiet 2014). Narrativet som Liberalerna driver om EU inför riksdagsvalet 2014 och 2018 är att partiet uttrycker att EU-länder som bryter mänskliga rättigheter ska straffas för sin ondska (Folkpartiet 2014 & Alexander 2005).

Enligt narrativet som lanseras under riksdagsvalen år 2014 och år 2018 konstrueras EU som hjälten som ska skydda dessa normer och värderingar (mänskliga rättigheter).

Medlemsstaterna är aktörer som förväntas följa dessa normer och värderingar (Alexander 2005). Ondskan i narrativet skulle vara om man bryter mot dessa normer och värderingar (Alexander 2005).

Liberalernas EU-valdokument 2019 konstruerar ytterligare onda aktörer som exempelvis Kina, Putin, Ryssland, Trump och Trump-kloner som hotar Europa (Liberalerna 2019). Detta är ett tydligt exempel på hur ondskans sociologi (Alexander 2005) konstrueras i den narrativa definitionen; vilken handlar om konflikten mellan protagonister och antagonister. Utifrån valdokumentet (Liberalerna 2019) framställs EU och partiet som en form av protagonister som skyddar Europa från dessa onda aktörer och krafter (Liberalerna 2018 och 2019).

Berättelsens förhållande till eurofili/euroskepticism

Liberalerna kan kategoriseras som *hårda eurofilister* (Hertner & Keith 2017). Detta eftersom de omnämner att de vill ha ett starkare europeiskt samarbete, gemensam europeisk underrättelsetjänst och klimatpolitik, detta skulle innebära mer överföring av makt till EU. Det bör noteras att folkpartiet (2014) visar inte någon form av skepticism mot EU (Folkpartiet 2014). Huvudaktörerna i narrativet är Folkpartiet och EU, där användningen av EU som aktör är eurofilitisk, där själva aktören är där för att förbättra Sverige ekonomiskt (Folkpartiet 2014). Berättelsen under hela perioden mellan 2014-2019 kan ses som ett *hårt eurofilitiskt* narrativ, där det finns inte stora förändringar i Liberalernas uttryck om EU.

Berättelsens förhållande till europeisering

Utifrån Liberalernas resonemang år 2014 verkar det som att partiet till skillnad från Sverigedemokraterna (2014) och Vänsterpartiet (2014) redan då är öppna för europeiseringen

av den svenska partipolitiken, där de vill se ytterligare europeiskt samarbete inom områden såsom säkerhet, klimat och även jobbmärknaden (Bache m.f.l 2009 & Folkpartiet 2014). Liberalerna lyfter upp samma politiska frågor som innan i partidokument från 2014-2019 (Liberalerna 2014, 2018, 2019). Under valet 2018 skriver partiet i sitt partidokument om hur partiet vill införa euron som valuta för Sverige samt se en gemensam europeisk asylpolitik. Detta kan ses som någon form av frivillig europeisering som Liberalerna står för, där de ytterligare vill öppna upp för att EU ska vara en del av Sveriges nationella politik (Bache m.f.l 2009 & Liberalerna 2018 & 2019)

6. Slusats

Den slutsats som kan dras utifrån föreliggande studie är att Isabella och Hertners (2017) teori om eurofili är för diffus då *mjuka eurofilister* kan tolkas som att vara antingen *hårda euroskeptiker* eller *mjuka euroskeptiker* (Taggart & Szcierbiek 2008), mjuka eurofilister kan alltså tolkas på två olika sätt; detta beror på att om ett parti vill se reformer inom EU, men dessa reformer är ogenomförbara på grund av unionens framtida vision, tolkas partier som *hårda euroskeptiker* (Taggart & Szcierbiek 2008). Om reformer är genomförbara, visar även partiet någon form av skepticism mot EU utifrån att en förändring sker (Taggart & Szcierbiek 2008). Problematiken blir att Vänsterpartiet inför EU-valet 2019 kan bli kategoriserade som varandes *mjuka eurofiler*, *mjuka euroskeptiker* eller *hårda euroskeptiker* beroende på hur man tolkar dessa begrepp och om Vänsterpartiets europapolitik är möjlig att genomföra.

För det andra kan man dra slutsatsen att det sker ytterligare europeisering av den svenska partipolitiken, där fler och fler politiska frågor börjar associeras med partiernas europapolitik. Därutöver ses även spår av europeisering i EU:s valdokument (2014 & 2019), spåren är inte lika tydliga i riksdagsvalens dokument (2014 & 2018).

Till slut kan man se att den sociologiska konstruktionen av ondska är applicerbar i en politisk kontext, där en narrativ analys av partidokumenten visar hur studerade partier textmässigt konstruerar aktörer och krafter som antingen goda eller onda, det vill säga, antagonister (Alexander 2005). Dessa antagonister förkroppsligar alltså politiska partiers antivärderingar som t.ex. att Vänsterpartiet ser nationalisterna som onda, eftersom Vänsterpartiet värderar öppenhet, vilket innebär att nationalism blir en form antivärdering (Alexander 2005). Analysen av partidokumenten visar hur ondska är något som är kognitivt nödvändigt för godhet, där exempelvis Vänsterpartiet (2018) inte skulle säga att de är anti-rasister om inte rasism som värdering fanns (Alexander 2005).

För att koppla ihop med tidigare forskning, som inledningsvis redovisats för, kan man säga att skillnaden mellan denna studie och de utvalda artiklarna är att denna studie undersöker hur de politiska partierna ändrar sina narrativ under en period, medan Aylott (2008) och Tapio (2007) förklarar hur partier ändrar sin politik om EU utifrån oppositionskonkurrensmodellen, där partier agerar utifrån att få maximalt antal röster, inflytande inom policyområden eller regering. Däremot kan man se att Sitters (2007) teori om regeringskonkurrensoppositionens

euroskepticism liknar Taggart och Szcierbieks (2008) teori om fenomenet. Där ses att *hårda euroskeptiker* liknar Sitters (2007) värderingsbaserade euroskeptiker t.ex Vänsterpartiet under 2014 och 2018 samt att *mjuka euroskeptiker* liknar intressebaserad euroskeptiker t.ex. Sverigedemokraterna under 2019 (Sitter 2007).

Vidare forskning om detta skulle kunna vara att utföra en studie som använder sig av oppositionskonkurrensmodellen för att undersöka narrativet om EU som de politiska partierna driver. Detta utifrån hur själva berättelsen kan förändras utifrån vad partiets mål är.

Alternativt skulle man kunna utföra en studie som analyserar partidokument med en narrativ innehållsanalys och därtill använda sig av en kvantitativ metod för att mäta vad för politiska frågor de anser vara viktigast, men även vad deras anhängare har för attityder till EU.

Det skulle vara intressant att utföra en komparativ studie kring ämnet. Detta genom att göra en jämförelse mellan olika studier som belyser hur narrativet ser ut i andra europeiska politiska partier. Exempelvis forskar Catherine McMillan (2017) på det brittiska partiet UK independence party och det franska Front Nationals narrativ om EU. Där det visar sig hur båda politiska partier konstruerar en bild av att de är hjältar som ska befria folket från det auktoritära EU (McMillan 2017). Här går det att undersöka skillnader och likheter mellan svenska, brittiska och franska partipolitiska narrativ om EU. Vidare för att koppla ihop med tidigare forskning om oppositionskonkurrensmodellen kan man jämföra respektive partiers mål och hur de konstruerar sitt narrativ om EU.

Det skulle också kunna vara av intresse att utöka frågeställningen till att analysera partiernas europeiska såväl som inhemska politiska dokument. Här kan ytterligare förståelse för narrativens aktörer och logiker göras. I berättelsen om Europa antar t.ex.

Sverigedemokraterna en syn på majoritetsbeslut som ett icke-värnande och ett riskerande av svenska folkets intressen. I dokument som fokuserar på den inhemska politiska riktningen beskrivs majoritetsbefolkningen som överordnad minoritetsbefolkning.

Vidare diskussion kan föras är i det som denna studie framförallt har brister i. Vilket är att partidokumentet som har blivit utvalda är någon form av narrativ helhet för sig själva, men däremot i ett större narrativ skulle dessa dokument bara vara beståndsdelar. Där partiet har fler dokument mellan åren 2014–2019 som behandlar EU, men även uttalande från politiker

där de uttrycker sig om EU. Exempel på andra partidokument är partipressmeddelande, andra dokument som de har skrivit inför och utanför respektive val.

En svaghet med denna undersökning är något som gäller för kvalitativa studier generellt och det är att det finns ett problem med reabilitet (Järvinen-Tassopoulos 2017). Det som Järvinen-Tassopoulos (2017) menar är att kvalitativa studier för sammanlänkande med teorier, vilket innebär att om någon annan skulle göra en liknade studie skulle hen få ett annorlunda resultat. Detta genom att någon annan tolkar och applicerar de utvalda teorierna annorlunda, eller använder andra teorier, vilket leder till att deras innehållsanalys av data kan ge annorlunda resultat och men även andra slutsatser.

Hur har då det svenska partipolitiska narrativet om EU utvecklats mellan åren 2014–2020?

Den slutsatsen man kan dra är att Sverigedemokraterna och Vänsterpartiets fram till 2018 kan kategoriseras som hård euroskeptiska partier. Där EU blir antagonisten som missgynnar Sverige och andra medlemsstater. De föreslår också att Sverige ska lämna EU. Men under år 2019 när Sverigedemokraterna övergår från hård till mjuk euroskepticism återskapas EU till att vara en neutral aktör som kan gynna Sverige. Vänsterpartiets narrativ ändrar också form, men det är svårt att bedöma om partiet ska kategoriseras som hårda euroskeptiker, mjuka euroskeptiker eller mjuka eurofiliter. Under 2019 ser både Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna frågan om ett EU-utträde som icke relevant. Liberalernas narrativ om EU mellan åren 2014–2020 har inte förändrats mycket, utan partiet håller fast vid sitt hårda eurofilitiska narrativ där EU är något positivt för Sverige och Europa.

Genom teorin om onskans sociologi kan man dra slutsatsen att när Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna var hårda euroskeptiker förkroppsligar EU deras antivärderingar. Liberalerna som är hårda eurofiliter konstruerar EU som en god aktör som skyddar partiets värderingar. Alla tre partier konturerar också olika aktörer som onda, där exempelvis Vänsterpartiet pekar på fossilindustrin och lobbyister som onda aktörer, medan Liberalerna hänvisar till Trump-kloner och Putin som onda aktörer. Slutligen har den svenska partipolitiken blivit mer europeiserat, där fler politiska frågor associeras med EU år 2019 än år 2014.

Under 2019 inser Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet att EU kan bidra med att lösa olika politiska problem, detta kan ställas i kontrast till deras inställning under år 2014. Liberalerna

däremot ser det europeiskt samarbete som ett positivt och vill se ännu djupare europeisk integration. På ett sätt går det att säga Liberalerna förespråkar ytterligare europeisering av den svenska partipolitiken.

Även då kvalitativa studier kan sägas ha en reabilitetproblematik ger ändå resultaten och slutsatserna ytterligare en förståelse (bland många) om hur politiska partier i ett svenskt sammanhang skapar berättelser om EU. En ny förståelse genererar ny kunskap och bygger nya frågeställningar som leder till mer kunskapsproduktion. Den narrativa innehållsanalysen av partidokument kan ha bidragit med ett nytt perspektiv och ökad förståelse om hur det svenska partipolitiska narrativet om EU har utvecklats. Detta skulle kunna utvecklas vidare genom att undersöka om hur oppositionskonkurrensmodellen kan ha påverkat det svenska partipolitiska narrativet om EU.

Referenslista

- Alexander, J. (2005) The meanings of social life: A cultural sociology of life: A cultural sociology of evil. 109-120. Oxford university press: Oxford
- Aylott, N Softer but Strong: Euroscepticism and Party Politics in Sweden Szczerbiak, A & Taggart, P (2008) *Opposing Europe* volume I, Oxford university press: Oxford
- Bache, I., Bulmer, S., Glover, S. & Parker, Owen. Politics in the European Union (4 uppl.). Oxford university press: Oxford
- Bergström, G. & Boréus, K. (Ed.). (2012). Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. (3 uppl.). Studentlitteratur.
- Berg, L. Spehar, A.. (2011). EU och välfärdens Europa: familj, arbetsmarknad, migration. (1.uppl.). Liber.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A., & Wängnerud, L. (2017). Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad. (4 uppl.). Norstedts juridik
- Hertner, I. & Keith, D. Europhiles or Eurosceptics? Comparing the European policies of the Labour Party and the Liberal Democrats (2017) *British Politic* vol, 12, uppl. 1 63-69
DOI:10.1057/bp.2016.4
- Justesen, L. & Mik-Meyer, N. (2013) Kvalitativa metoder: Från vetenskapsteori till praktik. Studentlitteratur
- Järvinen-Tassopoulos, J (2017) The endless dilemma with qualitative research *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* vol 34, uppl 3. 198-200. DOI:10.1177/1455072517707880
- Macmillan, C (2017) Reversing the Myth? Dystopian Narratives of the EU in UKIP and National Front discourse. *Journal of Contemporary European Studies* vol 2, uppl 1 117-132.
DOI: 10.1080/14782804.2017.1304900

Sitter, N (2007) The politics of opposition and European integration in Scandinavia: Is Euro-scepticism a government-opposition dynamic? *West European Politics vol 21*, uppl. 4. 22-39
DOI: 10.1080/01402380108425463

Taggart, P. & Szczerbiak (2008) *Opposing Europe* volume I, Oxford university press: Oxford

Taggart, P. & Szczerbiak, A Politics of Euroscepticism in Europe Szczerbiak, A & Taggart, P (2008) *Opposing Europe* volume I, Oxford university press: Oxford

Tapio, R Softening but persistent euroscepticism in the nordic eu countries (2007) *Acta politica special issue: understanding euroscepticism volume 42*, uppl. 2-3. 191-210
DOI:10.1057/palgrave.ap.5500183

Tournier-Sol, Karine (2015) "Reworking the Eurosceptic and Conservative Traditions into a Populist Narrative: UKIP's Winning Formula?" *JCMS Vol 54 no 1*, s.140-156 DOI
10.1111/jcms.12208

Material

Vänsterpartiet 2014-2019

2014 EU-valet

Vänsterpartiet (2014) *Vänsterpartiets uttalande inför EU-valet*. Hämtad 2020-12-17

<https://web.archive.org/web/20141118013625/http://www.vansterpartiet.se/assets/Kongressuttalande-EU.pdf>

2015 efter riksdagsvalet 2014

Vänsterpartiet (2015) *Euron*. Hämtad 2020-12-17

https://web.archive.org/web/20151025032913if_/http://www.vansterpartiet.se/politik/euron

Vänsterpartiet (2015) *EU*. Hämtad 2020-12-17

<https://web.archive.org/web/20151025033325/http://www.vansterpartiet.se/politik/eu>

2018 Riksdagsvalet

Vänsterpartiet (2018) *EU*. Hämtad 2020-12-17

<https://web.archive.org/web/20180325105623/http://www.vansterpartiet.se/politik/eu>

2019 EU-valet

Vänsterpartiet (2019) *Ett Europa för alla – inte bara för de rika*. Hämtad 2020-12-17

<https://www.vansterpartiet.se/app/uploads/2019/02/v-valp-EU2019.pdf>

Sverigedemokraterna 2014–2019

2014 EU-valet

Sverigedemokraterna (2014) *MINDRE EU, MER SVERIGE!*. Hämtad 2020-12-17

https://www.europaportalen.se/sites/default/files/dokument/sverigedemokraterna_eu-manifestet2014.pdf

2014 Riksdagsvalet

Sverigedemokraterna (2014) *VI VÄLJER VÄLFÄRD!*. Hämtad 2020-12-19

<https://snd.gu.se/en/vivill/party/sd/v/2014>

2018 Riksdagsvalet

Sverigedemokraterna (2018) Sverigedemokraternas valplattform 2018. Hämtad 2020-12-17

<https://sd.se/wp-content/uploads/2018/05/Valplattform-2018-1.pdf>

2019 EU-Valet

Sverigedemokraterna (2019). *Mindre Bryssel, Mer Sverige*. Hämtad 2020-12-19

<https://eu.sd.se/>

Liberalerna 2014-2019

2014 EU-valet

Folkpartiet (2014). EU val. Hämtad 2020-12-26

<https://web.archive.org/web/20140701052910/http://www.folkpartiet.se/politiker/eu-val/>

Riksdagsval 2014

Folkpartiet (2014). Folkpartiets valmanifest 2014. Hämtad 2020-12-17

<http://www.forskasverige.se/wp-content/uploads/Folkpartiet-Valmanifest-2014.pdf>

2018 Riksdagsvalet

Liberalerna. Politik A-Ö. Hämtad 2020-12-17

<https://www.liberalerna.se/politik-a-o/>

2019 EU-valet

Liberalerna (2019). Si, Yes, Oui, Ja!. Hämtad 2020-12-19

<https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/lib-eu-program.pdf>

